

Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat

Marraskuu 2005

21.11.2005

KANSAINVÄLISET SUHDANTEET JA RAHOITUSMARKKINAT:

Maailmantalous melko vahvassa vedossa

Maailman kokonaistuotanto on lisääntynyt verraten nopeasti tänäkin vuonna. EU-maiden talouskasvu on Amerikkaa, Aasiaa ja Venäjää vaimeampaa. Pieniä merkkejä euroalueen hienoisesta piristymisestä on nähtävissä. Japanissakin näkymät ovat varovaisen optimistisia, joskin kotimainen kysyntä on jatkanut vaimeaa kehitystään. Öljyn hinnan halpeneminen aivan ennätystasolta on helpottanut inflaatiota. Euroopan keskuspankki näyttää valmistautuvan ohjauksen marginaaliseen korottamiseen.

Yhdysvaltain talouskasvu jatkunut verraten ripeänä

Yhdysvaltain kolmannen vuosineljänneksen bruttokansantuote kasvoi 3,8 prosentin vuosivauhdilla, eli puoli prosenttiyksikköä nopeammin kuin toisella neljänneksellä. Kaikkiaan kokonaistuotannon määrä oli tammi-syyskuussa 3,6 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Yksityinen kulutus lisääntyi samana aikana 3,7 prosenttia, vaikka syyskuun myrskyt leikkasivat kulutusta syvässä etelässä. Yksityiset investoinnit sekä vienti ovat tänä vuonna lisääntyneet jopa 7-8 prosenttia. Julkisen sektorin kulutusmenot ja investoinnit ovat kasvaneet vajaat kaksi prosenttia.

Teollisuuden ostopääällikköindeksit syys-lokakuulta osoittavat, että lähiaikojen teollisuustuotannon kasvunäkymät ovat kohtuulliset. Ostopääällikköindeksi nousi syyskuussa lukemaan 59,4 ja pysyi lokakuussa melko tarkoin samoissa lukemissa. Eräiden osavaltioiden tiedot marraskuun tunnelmista kertovat teollisuudessa jatkuneesta kasvuoptimismista. Muiden toimialojen ostopääällikköindeksi pysyi parin vuoden ajan korkeissa, noin 60:n lukemissa, mutta syyskuun myrskytunnelmissa indeksi rojautti kerralla 53:n pintaan. Kuitenkin lokakuun ostopääällikköindeksi kohosi jo takaisin 60:een. Koko vuodelle voidaankin Yhdysvalloissa odottaa vähintään 3,5 prosentin talouskasvua.

Yhdysvaltain keskuspankin huolet inflaatiopaineista ovat jatkuneet, joten korkopolitiikkaa ilmeisesti kiristetään edelleen. Syyskuussa kuluttajahinnat kohosivat jopa runsaan prosentin edellisestä kuukaudesta ja ne olivat 4,7 prosenttia korkeammalla kuin vuotta aiemmin, ja lokakuunkin inflaatio ylsi vielä 4,3 prosenttiin. Tosin energiasta ja elintarvikkeista pudistettu ns. pohjainflaatio on pysynyt 2,0 prosentissa. Hillitystä pohjainflaatiosta huolimatta on odotettavissa, että joulukuun kokouksessa keskuspankin ohjaukorko nostetaan jälleen prosenttiyksikön neljänneksellä 4,25 prosenttiin. Dollarin kurssi on vahvistunut, koska korkotaso Yhdysvalloissa on selvästi korkeampi kuin euroalueella. Kuitenkin pidemmän ajan kehitys voi kääntää dollarin heikkenevällekin uralle, kun markkinoiden huomio kohdistuu ulkomaankaupan ja budjetin ns. kaksoisvajeeseen.

Kiinan kasvu jatkuu nopeana

Kiinan kokonaistuotanto kasvoi viime vuonna jälleen lähes kymmeneksen. Teollisuustuotanto lisääntyi 16 prosenttia. Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa tahti on jatkunut jokseenkin samanlaisena. Ulkomaankauppa on reilusti ylijäämäistä, ja inflaatiokin on vain runsaan prosentin tasolla. Ilmeisesti Kiinan talouskasvu jatkuu nopeana myös ensi vuonna. Esimerkiksi Kiinan tilastokeskus on äskettäin arvioinut Kiinan talouden voivan kasvaa erittäin nopeasti seuraavat 20 vuotta. Toki takaiskuihinkin on varauduttava.

Japanin talouskehitys on osoittanut pieniä piristymisen merkkejä. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kokonaistuotanto kasvoi vuodessa prosentin, mutta kaikkiaan tammi-syyskuussa nousu ylsi jo 2 prosenttiin. Yksityisten kulutusmenot ovat tänä vuonna kohonneet 1,5 prosenttia ja investoinnit 2,5 prosenttia. Vienti on lisääntynyt tänä vuonna 6 prosenttia, mutta tuonti on kasvanut hieman nopeammin. Yritys- ja kuluttajakyselyt viittaavat siihen, että maltillinen talouskasvu jatkuu lähiaikoina.

Euroalueen talous kasvanut hitaasti

Euroalueen kokonaistuotanto oli tammi-syyskuussa vain 1,3 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Siten talouskasvu on ollut puolisen prosenttiyksikköä hitaampaa kuin viime vuonna. Teollisuustuotannon kasvu on tänä vuonna jäänyt jopa alle prosenttiin.

Euromaista selvästi nopeimpaan talouskasvuun ovat tänä vuonna yltäneet Espanja ja Kreikka, joissa kokonaistuotanto on kohonnut tammi-syyskuussa noin 3,5 prosentin vauhtia. Samalla monissa uusissa EU-maissa talouskasvu on ollut vielä nopeampaakin. Suurimmista EU-maista heikoimmin on kasvanut Italia, jossa bruttokansantuote on polkenut paikoillaan. Saksassa on jääty alle prosentin nousuun. Ranskassa on ylletty sentään 1,6 prosentin vuosikasvuun ja Isossa-Britanniassa samoihin lukemiin.

Euroalueen kasvunäkymät ovat nyt hieman valoisammat kuin muutama kuukausi aiemmin. Yritysten näkymiä luotaavat ostopäällikköindeksit sekä luottamusindikaattorit ovat kohonneet varovaisesti, ja kuluttajienkin pessimismi on hieman lieventynyt. Kokonaisuudessaan talouskasvu jää tältä vuodelta kuitenkin selvästi alle kahden prosentin. Inflaatio on silti kiihtynyt kohonneiden öljyn hintojen myötä. Syyskuun kuluttajahintaindeksi oli jo 2,6 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin, mutta lokakuussa nousu oli kymmenyksen pienempi. Samalla pohjahintojen (kuluttajahinnat, pl. energia ja tuoreet elintarvikkeet) nousu on pysynyt reilusti alle kahden prosentin. Marras-joulukuussa inflaatio voi olla hieman hitaampaa kuin kahtena edellisenä kuukautena, sillä öljyn hinnat ovat alentuneet.

Euroopan keskuspankin johtajat ovat kasvavassa määrin kertoneet huolistaan inflaatiosta. Juuri nyt näyttääkin erittäin todennäköiseltä, että keskuspankki korottaa ohjaukskorkonsa 0,25 prosenttiyksiköllä lähiaikoina, ilmeisesti jo joulukuun alussa. Pidemmän ajan vaimeat suhdannenäkymät viittaavat kuitenkin siihen, että keskuspankin nostot jäävät hyvin vähäisiksi. Täysin ei ole syytä sulkea pois sitäkään mahdollisuutta, että ensi kesään mennessä EKP katsoisi tarpeelliseksi palata nykyisille korkotasolle.

Venäjän kokonaistuotannon kasvuvauhti hidastui ensimmäisellä vuosipuoliskolla 5,2 prosenttiin, mutta toisella neljänneksellä nousu nopeutui 6,1 prosenttiin. Teollisuustuotanto on kohonnut tammi-syyskuussa noin 6 prosenttia. Työttömyysaste on alentunut 7 prosentin paikkeille, mutta inflaatio liikkuu vielä runsaan 10 prosentin lukemissa. Erityisesti palvelujen hinnat ovat jatkaneet nopeaa nousuaan. Korkea öljyn hinta on pitänyt ulkomaankaupan selvästi ylijäämäisenä, ja valtiontaloudessakin tulot ovat olleet menoja suuremmat. Venäjän talous kasvanee vauhdikkaasti myös ensi vuonna.

KOTIMAISET SUHDANTEET:

Suomen talouskasvu on nopeutumassa

Suomen talous ei kasvanut juuri lainkaan kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Kesällä teollisuustuotanto supistui, kun paperiteollisuuden tuotantoseisokit pysäyttivät alan tuotannon. Kuitenkin vähittäiskaupan myynti on lisääntynyt vauhdikkaasti koko vuonna. Rakentaminenkin on hieman kasvanut. Koko vuoden bruttokansantuotteen kasvu jäänee selvästi alle kahden prosentin. Työllisyystilanne on hieman parantunut, ja työttömyysaste on pysynyt jonkin aikaa euroalueen keskitason alapuolella. Inflaatio on Suomessa jatkunut hyvin maltillisena kalliista öljystä huolimatta. Valtiontalouden tulot ovat olleet menoja suuremmat jo kuudetta vuotta peräkkäin. Ulkomaankaupassa vaihtotase on säilynyt ylijäämäisenä, joskin vaihtosuhteen heikkeneminen on kaventanut ylijäämää. Sekä yrittäjien että kuluttajien odotukset ensi vuoden suhdannekehityksestä ovat verraten valoisia, joten kokonaistuotanto kohonnee ainakin 3 prosenttia vuonna 2006.

Teollisuustuotanto jäämässä alle viime vuoden tason

Viime vuonna tehdasteollisuuden tuotantovolyymi kasvoi runsaat 5 prosenttia. Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa tuotantomäärä on ollut kaksi prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin, kun paperiteollisuuden seisokki notkautti kesän lukemat. Vielä elo- ja syyskuussa tehdasteollisuuden tuotanto oli edellisen vuoden lukemissa. Energian ja veden tuotantovolyymi on tammi-syyskuussa ollut yli 17 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin, joten koko teollisuuden tuotanto on vähentynyt 2,6 prosenttia.

Metsäteollisuuden tuotanto oli kuluvan vuoden tammi-syyskuussa lähes 14 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin, vaikka ensimmäisen neljänneksen tuotanto oli vielä hieman nousussa. Paperiteollisuuden tuotantomäärä oli vähentynyt tammi-syyskuussa lähes 17 prosenttia, ja sahatavaran tuotanto oli supistunut kuusi prosenttia. Vielä elo-syyskuussakin metsäteollisuuden tuotanto oli hieman pienempi kuin vuotta aiemmin.

Paperiteollisuuden euromääräiset maailmanmarkkinahinnat ovat viime kuukausina polkeneet jokseenkin paikoillaan. Suomen tuotantoseisokki ei pahemmin muuttanut tarjonnan ja kysynnän tasapainoa. Onkin arvioitu, että monilla paperiteollisuuden aloilla on edelleen liikatarjontaa. Silti sellun hinnat ovat parin kuukauden ajan kohonneet.

Metalli- eli teknologiateollisuuden tuotanto kasvoi tammi-syyskuussa runsaan prosentin. Elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistusmäärä oli puoli prosenttia pienempi kuin viime vuoden vastaavana aikana. Metallien ja metallituotteiden valmistus on alkuvuonna supistunut 4 prosenttia. Koneiden ja laitteiden valmistus on kasvanut vuodessa 5 prosenttia, ja kulkuneuvoteollisuuden (laivat ja autot) tuotantomäärä on kasvanut jopa 14 prosenttia

Kemianteollisuudessa tammi-syyskuun tuotantovolyymi oli runsaat 3 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus on vähentynyt kolmisen prosenttia, mutta kumi- ja muovituotteiden valmistus on kohonnut 18 prosenttia. Öljytuotteiden valmistus oli polkenut elokuuhun asti paikoillaan, mutta syyskuun huoltoseisokki Porvoon jalostamolla notkautti tuotantovolyymien selvään alamäkeen.

Yrityskyselyjen mukaan teollisuustuotanto on nousussa vuoden loppukuukausina. Kuitenkin koko vuoden tuotanto jää viime vuotta pienemmäksi. Ilmeisesti ensi vuoden tuotanto on suurempi kuin kuluvan vuoden tuotanto. Osa noususta on paperiteollisuuden palautumista normaaliin rytmiin. Mitään erityisen nopeaa teollisuustuotannon nousua ei kuitenkaan ole näköpiirissä.

Kaupan myyntivolyymi on lisääntynyt vahvasti

Vähittäiskaupan myyntimäärä kasvoi vuonna 2004 erittäin nopeasti, lähes 5 prosenttia. Samalla autokauppa (ml. polttoaineet ja huolto) kohotti myyntiään 8 prosenttia ja tukkukauppa 6 prosenttia.

Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa vähittäiskaupan myyntimäärä on jatkanut nopeaa nousuaan, sillä myynti oli edelleen noin 5 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Vastaavan ajan vähittäismyynnin euromääräinen arvo oli kasvanut juuri saman verran, joten keskimääräiset vähittäishinnat olivat pysyneet ennallaan. Tukkukaupankin myyntimäärä kohosi tammi-syyskuussa 5 prosenttia, ja autokaupassa ylettiin 5,5 prosentin nousuun.

Uusien henkilöautojenkin kaupassa kuluvan vuoden nousu on ollut odotettua parempaa. Uusia henkilöautoja merkittiin rekisteriin tammi-lokakuussa 132 400 kappaletta, mikä oli lähes 5 prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Rekisteröinnit kohosivat kaikissa maakunnissa Kymenlaaksoa lukuun ottamatta, jossa ne pysyivät ennallaan. Kuitenkin paketti-, kuorma- ja linja-autojen rekisteröinnit ovat supistuneet.

Vähittäiskaupan myynti kasvaa myös ensi vuonna, sillä kotitalouksien ostovoima kohoaa edelleen. Autoalan oma ennusteryhmä uskoo, että uusia henkilöautojakin ostetaan ensi vuonna jälleen hieman enemmän.

Työllisyys on kohonnut muutamalla kymmenellä tuhannella

Viime vuonna työllisten määrä polki paikoillaan. Kuitenkin vuoden jälkipuoliskolla työllisyys kääntyi vaiheeseen nousuun. Työvoiman tarjonta supistui marginaalisesti, joten koko viime vuoden keskimääräinen työttömyysaste oli 8,8 eli kaksi prosenttiyksikön kymmenestä alempi kuin edellisenä vuotena. Kuluvan vuoden aikana töllisyystilanne on parantunut edelleen.

Vuoden 2005 tammi-syyskuussa työllisten määrä oli 1,3 prosenttia eli 32 000 henkilöä suurempi kuin vuotta aiemmin. Työvoiman tarjonta kohosi hieman kysyntää hitaammin eli vajaan prosentin, joten työttömyysastekin aleni lähes viisi kymmenystä viime vuoden tammi-syyskuuhun verrattuna.

Teollisuudessa työllisten määrä oli tammi-syyskuussa prosentin pienempi kuin vuotta aiemmin. Rakentajia oli lähes 7 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena, ja useimpien palvelualojenkin työllisyys oli edelleen kohonnut. Kaikkiaan palvelujen työllisyys on kohonnut noin 2 prosenttia.

Koko kuluvan vuoden työllisyys ylittää edellisen vuoden, ja työttömyysaste on alenemassa muutamalla kymmenyksellä viime vuoden 8,8 prosentista. Siten Suomi pysyy hieman euroalueen keskitasoa alemmalla työttömyysuralla. Ensi vuonna työttömyysaste painunee jo 8,0 prosentin paikkeille.

Inflaatiovauhti on edelleen verkaista

Vuonna 2004 kuluttajahinnat olivat vain 0,2 prosenttia korkeammat kuin edellisenä vuotena. Vuonna 2003 inflaatio oli myös erittäin hidasta, 0,9 prosenttia.

Kuluvan vuoden tammi-lokakuussa inflaatio oli keskimäärin 0,8 prosenttia. Elintarvikkeiden hinnat olivat kohonneet 0,3 prosenttia, ja alkoholin sekä tupakan keskihinnat olivat alentuneet 2,4 prosenttia. Asumismenot olivat kallistuneet 3 prosenttia, kun energiakulut olivat kohonneet lähes 5 prosenttia, ja sekä vuokrat että omistusasumisen kustannukset olivat kohonneet hieman vähemmän.

Vuoden jälkipuoliskolla inflaatiovauhti pysynee prosentin pinnassa, joten koko vuoden keskiarvoksi tulee korkeintaan yksi prosentti. Ensi vuoden inflaatio jäänee alle 2 prosenttiin, elleivät öljyn hinnat käänny uuteen nousuun..

Vienti ja tuonti ovat kasvaneet

Viime vuonna tavaraviennin volyymi kasvoi 5,5 prosenttia ja koko vientikin saman verran. Tavaratuonnin määrä lisääntyi 7 prosenttia ja koko tuonnin määrä 6 prosenttia. Ulkomaankaupan vaihtosuhte heikkeni,

kun tuontihinnat kohosivat vientihintoja enemmän. Kauppatase oli kuitenkin 10,3 mrd. euroa ylijäämäinen ja koko vaihtotaseenkin ylijäämä 7,7 mrd. euroa.

Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa tavaraviennin arvo oli 8 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Samana aikana vientihinnat kohosivat 1,5 prosenttia, joten viennin volyyymi kasvoi yli 6 prosenttia. Tammi-syyskuun tavaratuonti oli arvoltaan 14 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Tuontihinnat olivat kohonneet runsaat 6 prosenttia, joten tuonnin volyyymi oli kasvanut noin 7 prosenttia.

Kauppataseen ylijäämä oli tammi-syyskuussa 6 mrd. euroa eli runsaan miljardin pienempi kuin vuotta aiemmin. Koko vaihtotase oli tammi-syyskuussa 2,5 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuoden jälkipuoliskolle on odotettavissa jälleen ylijäämää vaihtotaseessa, jolloin koko vuoden vaihtotase kivunnee noin 4 miljardia euroa ylijäämäiseksi. Ensi vuonna vaihtotaseen ylijäämä kohonnee hieman, ainakin, jos vienti- ja tuontihintojen vaihtosuhte vihdoin paranee.

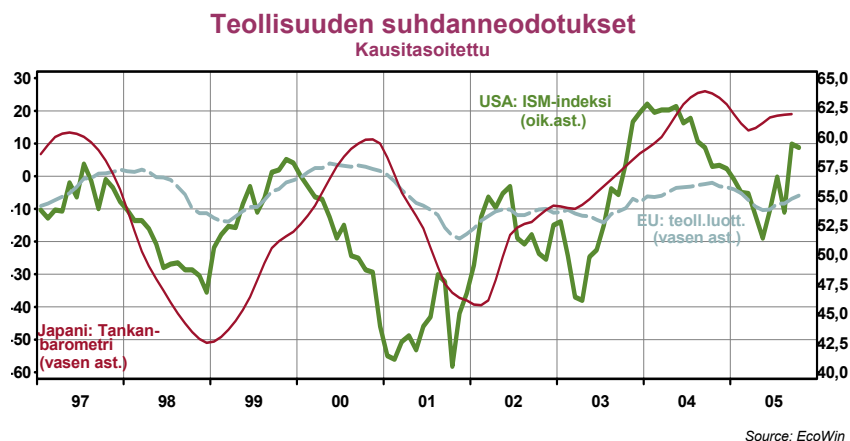
Valtiontalous ylijäämäinen kuudetta vuotta peräkkäin

Valtiontaloudessa kassatulot olivat tammi-lokakuussa 9 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Verotulot kohosivat 3 prosenttia, mutta korkotulot ja erilaiset voiton tuloutukset olivat yli kaksinkertaistuneet. Myös valtion kassamenot ovat lisääntyneet tammi-lokakuussa 3 prosenttia. Siten tuloylijäämä oli kohonnut viime vuoden 1,0 mrd. eurosta 3,1 mrd. euroon.

Valtionvelka oli lokakuun lopussa 58,3 mrd. euroa eli 5,5 mrd. euroa pienempi kuin vuoden alkaessa. Valtionvelka on käytännöllisesti katsoen kokonaan euromääräistä velkaa. Ensi vuonna valtiontalouden kuusi vuotta kestänyt tuloylijäämä saattaa lopahtaa.

Lauri Uotila

Tässä julkaisun taulukossa olevat ennusteluvut on laadittu syyskuun alkupuolella 2005. Nykytiedonkin valossa ennuste vaikuttaa yleispiirteiltään ajantasaiselta

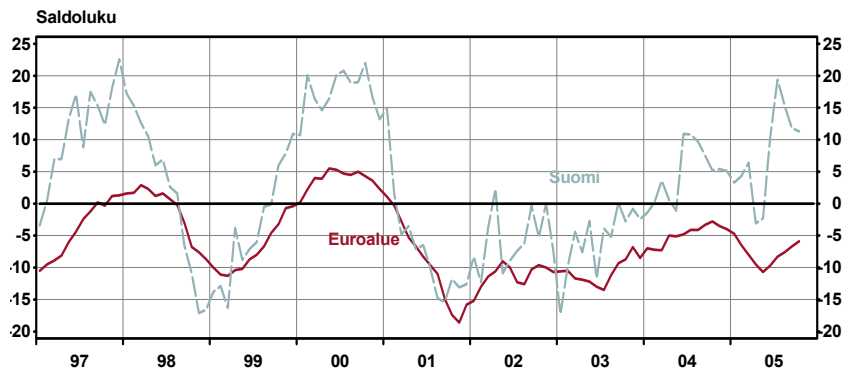

Teollisuuden raaka-aineiden ja metallien hinta 1990=100 (Lähde: The Economist)

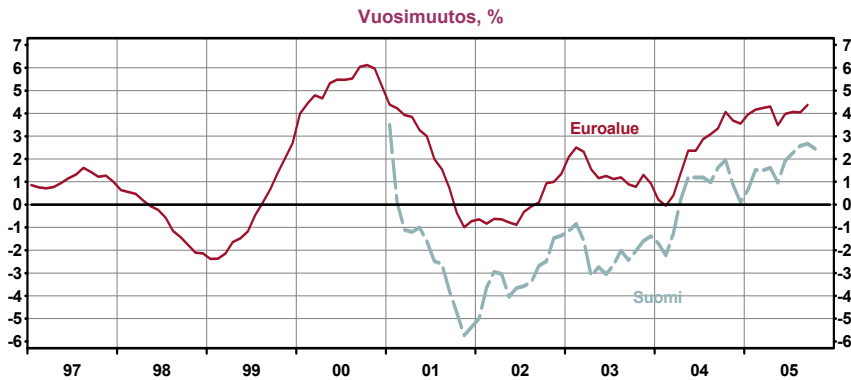
Source: EcoWin

Teollisuuden luottamusindikaattori

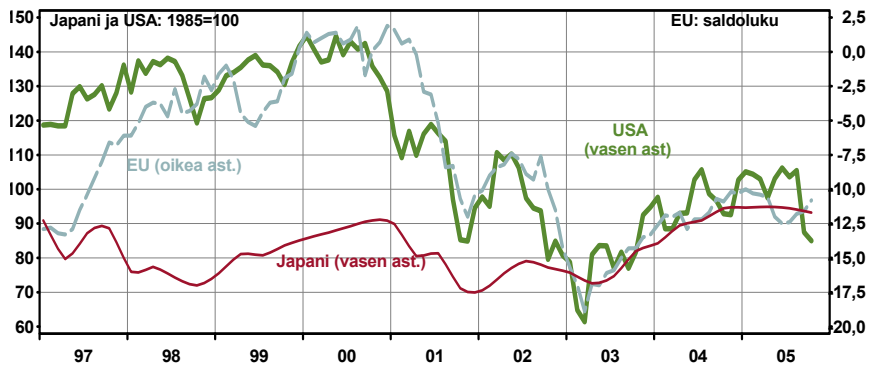
Source: EcoWin

Tuottajahinnat

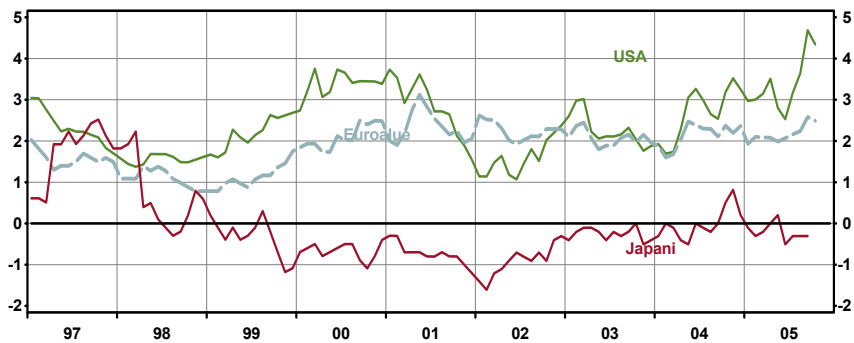
Source: EcoWin

Kuluttajien luottamus Kausitasoitettu

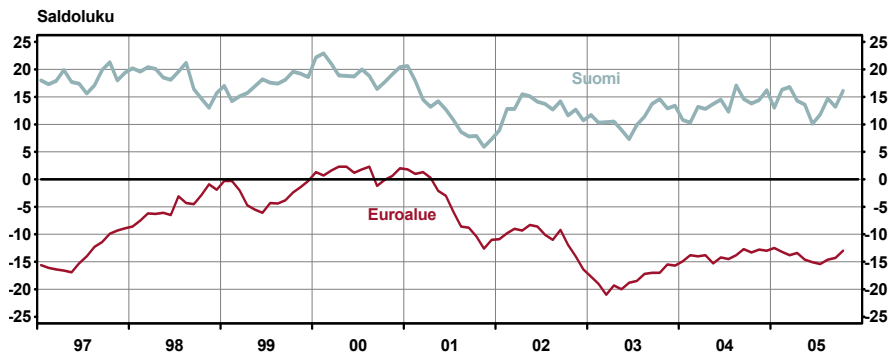
Source: EcoWin

Kuluttajahinnat Vuosimuutos, %

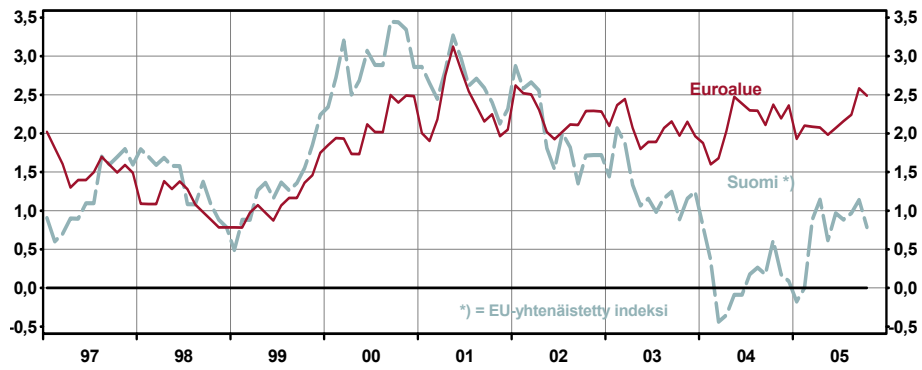
Source: EcoWin

Kuluttajien luottamusindeksi

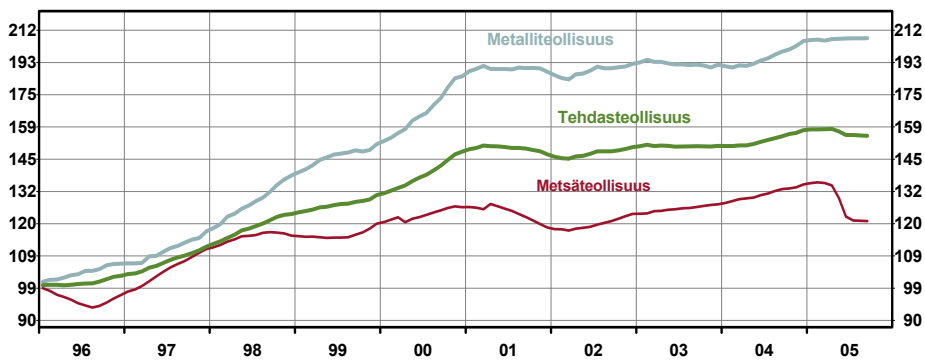
Source: EcoWin

Kuluttajahinnat Vuosimuutos, %

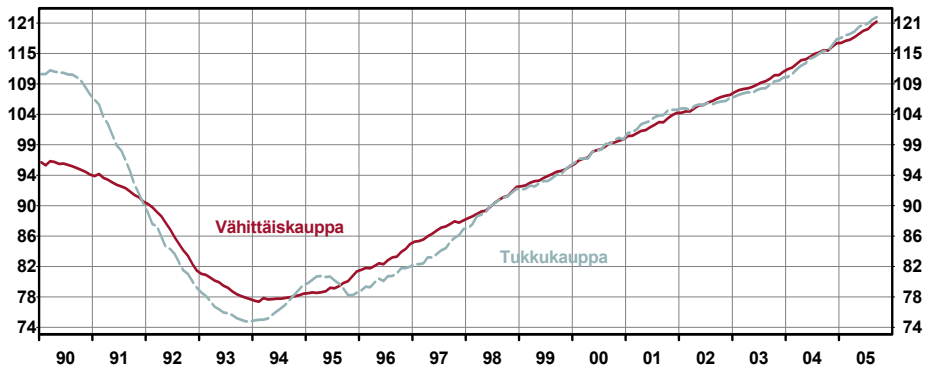
Source: EcoWin

Tehdasteollisuuden tuotanto Liukuva vuosisumma, 1995=100

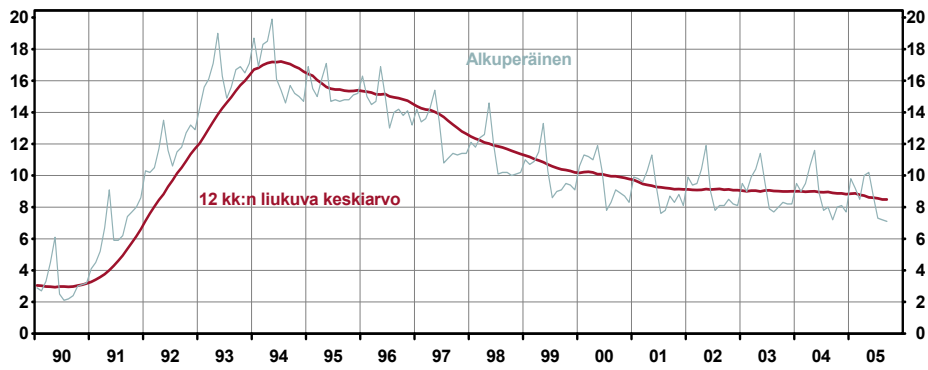
Source: EcoWin

Kaupan myynti Liukuva vuosisumma, 2000=100

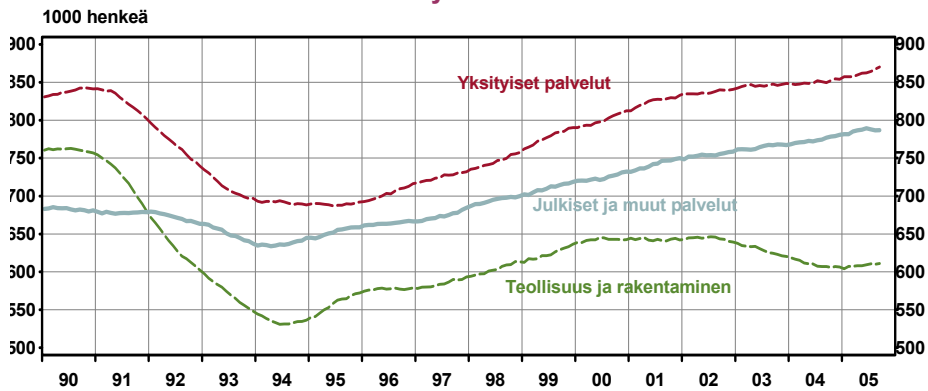
Source: EcoWin

Työttömyysaste %

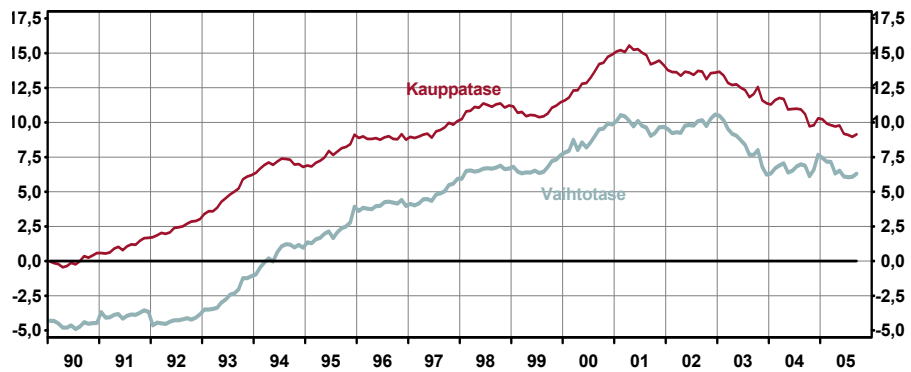
Source: EcoWin

Työlliset

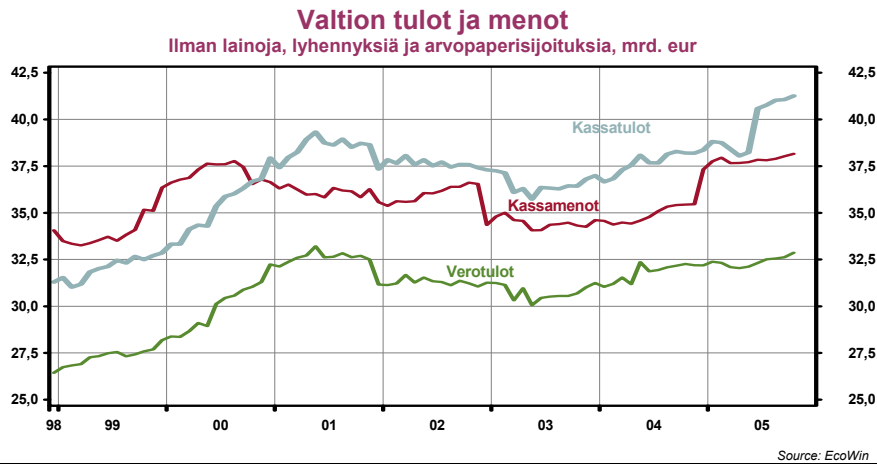

Source: EcoWin

Kauppa- ja vaihtotase Liukuva vuosisumma, mrd. eur

Source: EcoWin

KOTIMAISET SUHDANNENÄKYMÄT

Kysyntä ja tarjonta

Määrän muutos, %	2003	2004	2005	2006
BKT	2,4	3,6	1,8	3,4
Tuonti	2,9	6,0	6,5	4,5
Kokonaistarjonta	2,6	4,2	3,0	3,7
Vienti	1,4	5,6	6,5	6,5
Kulutus	3,5	2,8	2,2	2,2
- yksityinen	4,4	3,2	2,5	2,5
- julkinen	1,2	2,1	1,5	1,5
Investoinnit	-1,5	4,6	0,0	2,0
Mrd. eur	2003	2004	2005	2006
Kauppataase	11,1	10,3	9,0	10,0
Vaihtotase	6,0	5,9	4,0	5,0
Kuluttajahinnat, % **	0,9	0,2	1,0	1,5
Ansio taso, % **	4,0	3,6	3,5	2,9
Työttömyysaste, % **	9,0	8,8	8,5	8,0

** vuosikeskiarvo

Ennusteet: Sampo Pankki Oyj / Ekonomistit,
laadittu 09/2005

ENNUSTEVERTAILUA

	Ennuste vuodelle 2005						Ennuste vuodelle 2006					
	Sampo	VM	ETLA	PTT	PT	SP	Sampo	VM	ETLA	PTT	PT	SP
KYSYNTÄ JA TARJONTA												
Määrän muutos, %												
BKT	1.8	2.1	1.7	2.0	2.5	1.6	3.4	3.2	4.1	3.8	3.9	3.7
Tuonti	6.5	4.4	5.0	6.0	5.5	6.2	4.5	3.5	4.0	4.0	5.0	6.4
Vienti	6.5	3.8	3.4	5.5	4.7	5.7	6.5	6.0	6.8	7.0	6.7	6.8
Kulutusmenot	2.2	2.2	2.4	2.8	2.6	2.7	2.2	2.3	2.5	2.2	2.7	2.6
- yksityiset	2.5	2.4	2.8	3.2	2.9	3.2	2.5	2.6	2.7	2.4	3.1	3.0
- julkiset	1.5	1.7	1.5	1.7	1.8	1.6	1.5	1.4	2.1	1.7	1.8	1.7
Kiinteät investoinnit	0.0	2.0	2.4	0.0	2.6	0.0	2.0	1.6	4.5	2.5	3.6	5.9
Kokonaiskysyntä	3.0	2.7	2.6	3.0	3.2	2.8	3.7	3.3	4.1	3.8	4.2	4.4

TALouden TASAPAINO

Vaihtotase, mrd. Eur	4.0	3.8	4.0	3.6	4.1	4.1	5.0	5.0	4.8	4.7	5.6	4.3
Kuluttajahinnat, %	1.0	1.0	1.0	1.1	1.0	0.9	1.5	1.3	1.6	1.6	1.2	1.6
Ansiotason muutos, %	3.5	3.6	3.7	..	3.6	3.8	2.9	2.5	2.8	..	2.6	3.3
Työttömyysaste, %	8.5	8.2	8.3	8.2	8.4	8.4	8.0	7.5	8.0	7.7	8.1	8.0

Ennustaja:

Sampo Pankki Oyj

Valtiovarainministeriö (VM)

Suomen Pankki (SP)

Julkaistu:

Syyskuussa 2005

Syyskuussa 2005

Syyskuussa 2005

Ennustaja:

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos (ETLA)

Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos (PTT)

Palkansaajien tutkimuslaitos (PT)

Julkaistu:

Syyskuussa 2005

Syyskuussa 2005

Elokuussa 2005

Tässä katsauksessa on käytetty yleisön saatavilla olevia tietoja.

Keskeiset tilastolähteet ovat: EcoWin, Tilastokeskus, Suomen Pankki ja Tullihallitus.

Tähän raporttiin sisältyvää informaatiota ei tule pitää Sampo Oyj:n ("Sammon") tai sen tytäryritysten suositukseksi millekään taloustoimelle.

Tähän dokumenttiin sisältyy informaatiota ja näkemyksiä, jotka Sampo on koonnut ja muodostanut luotettavana pidettävistä lähteistä.

Sampo, Sammon tytäryritykset, johto tai työntekijät eivät vastaa niiden täsmällisyydestä, täydellisyydestä tai oikeellisuudesta.

Kaikkia mielipiteitä tai arvioita, jotka on esitetty tässä raportissa, voidaan muuttaa ilman etukäteisvaroitusta. Raportin lukijan tulisi keskustella sijoitusneuvojan tai muun sopivaksi katsottavan neuvonantajan kanssa ennen ryhtymistään taloustoimiin.

Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat

Lainattaessa lähde mainittava

Päätoimittaja Lauri Uotila
Sampo Pankki Oyj/Ekonomistit
PL 1026, 0075 SAMPO